

TILAK MAHARASHTRAVIDYAPEETH, PUNE

M.A. YOGA

EXAMINATION : APRIL/MAY - 2025

FIRST SEMESTER

Sub. : Sub. : Shrimad Bhagwad Gita (MA24N -102TH)

Date: 08/05/2025

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Multiple choice questions

(10)

1. Bhagwad Gita is also called as _____.
a) Ved
b) Upanishad
c) Rucha
d) Kand
2. '_____ Yog Ucchyate'.
a) Sthiratvam
b) Samatvam
c) Prayatnam
d) Aatmatattvam
3. There are total _____ number of shlokas in Bhagvad Gita.
a) 750
b) 600
c) 700
d) 689
4. The 8th Adhyay in Bhagvad gita is _____.
a) Vishwaroop darshan yog
b) Aksharbrahma yog
c) Vibhuti yog
d) Purushottam Yog
5. There are total _____ number of shlokas said by Bhagwant in Bhagvad gita
a) 574
b) 564
c) 584
d) 700
6. _____ asana is considered as the best for practicing dhyana.
a) Mrugasana
b) Kushasana
c) Vyaghrasana
d) darbhasana
7. Tyag is _____.
a) to give up karma
b) to give up fruits of karma
c) to donate and serve
d) sanyas
8. Sanyasyog is the _____ adhyay in Bhagvad gita .
a) 5th
b) 8th
c) 6th
d) 9th
9. In shreyas Karma _____.
a) Process is difficult but end is good
b) process is good but end is difficult
c) Process is difficult but end is difficult too
d) process is good and end is also good

10. Which of the following is Karmendriya_____

- a) Vak b) Pada
c) Pani d) All of these

Q. 2. Write the answers in short (Any Four) (20)

- 1) Describe the term Karma and types of karma
- 2) Characteristics of Bhakta
- 3) Three paths to attain salvation (moksha)
- 4) Ashtanga yog
- 5) Characteristics of 'Aatma'
- 6) Bahiranga yog

Q. 3. Write the answers in brief (any two) (30)

- 1) Explain the shloka -“ Nainam chindanti shastrani nainam dahati pavaka”
- 2) Describe the background of Shreemat Bhagvadgita.
- 3) Write in detail – Characteristics of Priya and Shreshtha bhakta

मराठी रूपांतर

सूचना :

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१. योग्य पर्याय निवडा. (१०)

१. 'भगवद्गीता' या ग्रंथास असे सुद्धा संबोधले जाते.
अ) वेद
ब) उपनिषद
क) ऋचा
ड) कांड
२. योग उच्यते
अ) स्थिरत्वम्
ब) समंत्वम्
क) प्रयत्नम्
ड) आत्मतत्त्वम्
३. भगवद्गीता या ग्रंथात एकुण श्लोकांचा समावेश आहे.
अ) ७५०
ब) ६००
क) ७००
ड) ६८९
४. भगवद्गीतेतील ८ वा अध्याय हा आहे.
अ) विश्वरूपदर्शन योग
ब) अक्षरब्रह्म योग
क) विभूतीयोग
ड) पुरुषोत्तम योग
५. भगवद्गीतेमध्ये भगवंतांच्या मुखी श्लोक आहेत.
अ) ५७४
ब) ५६४
क) ५८४
ड) ७००

६. ध्यानाच्या अभ्यासासाठी आसन सर्वोत्तम आहे.
अ) मृगासन ब) कुशासन
क) व्यग्रासन ड) दर्भासन
७. त्याग म्हणजे
अ) कर्म करणे सोडून देणे ब) कर्माचे फळ त्यागणे
क) दान व सेवा करणे ड) संन्यास
८. संन्यासयोग हा भगवद्गीतेतील वा अध्याय आहे.
अ) ५ वा ब) ८ वा
क) ६ वा ड) ९ वा
९. श्रेयस कर्म म्हणजे
अ) प्रक्रिया कठिण परंतु शेवट गोड ब) प्रक्रिया सुलभ परंतु शेवट खडतर
क) प्रक्रिया कठिण व शेवटही खडतर ड) प्रक्रिया सुलभ व शेवटही गोड
१०. खालील पैकी कोणते कर्मेन्द्रिय आहे.
अ) वाक ब) पाद
क) पाणि ड) यापैकी सर्व

प्र.२. थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार)

(२०)

- १) 'कर्म' ही संकल्पना स्पष्ट करा व कर्माचे प्रकार नमुद करा.
- २) भक्ताची लक्षणे विशद करा.
- ३) मोक्ष प्राप्तीसाठी ३ मार्ग लिहा.
- ४) अष्टांग योग
- ५) आत्म्याची लक्षणे विशद करा.
- ६) बहिरंग योग

प्र.३. खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(३०)

- १) 'नैनं छिन्दन्ती शस्त्राणी, नैनं दहति पावकः' अर्थ विशद करा.
- २) 'श्रीमद् भगवद्गीता' या ग्रंथाची पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.
- ३) प्रिय भक्त व श्रेष्ठ भक्ताच्या लक्षणांचे वर्णन करा.